

Referat

Fra møte i VKMs hovedkomité

Dato: 27.05.2024, kl. 10-17

Sted: Lovisenberggata 8 (FHIs lokaler) og digitalt (Teams)

Møteleder: Inger-Lise Steffensen

Deltakere:

Hovedkomiteen: Inger-Lise Steffensen, Gaute Velle, Marianne Stenrød (fra kl. 11), Monica Sanden, Trine Husøy, Håvard Steinshamn, Tor Atle Mo, Elisabeth Madslie, Taran O. Skjerdal, Espen Rimstad, Helle Katrine Knutsen, Tor Strand, May-Guri Sæthre, Eli K. Rueness (vara for Hugo de Boer)

Innledere: Eva Denison (faggruppe for tilsetningsstoffer, sak 7). Trond Kråkenes og Sofia Skulstad (DFØ)

Sekretariatet: Harald J. Gjein, Tore Tollersrud (påtroppende direktør i VKM), Merethe Aasmo-Finne, Hilde Mellegård, Anne-Grethe Danielsen, Nana Yaa Boahene, Barbara Bukhvalova, Tron Ø. Gifstad, Selamawit Tekle Gobena, Jo Skeie Hermansen, Anne Marthe Ganes Jevnaker, Tanya Kristiansen, Inger Therese Laugsand Lillegaard, Martin Malmstrøm, Bente Mangschou, Gro Haarklou Mathisen, Christine L. Parr, Kristin O. Seljetun, Ville E. Sipinen, Gisle Solstad

Observatører: Ingvild Riisberg (Miljødirektoratet), Ole Berg (Helsedirektoratet, sak 6)

Forfall:

Fra hovedkomiteen: Hugo de Boer

Fra VKMs oppdragsgivere: Kari Bryhni (Mattilsynet)

1. Velkommen, fravær, habilitet og godtgjøring

Hovedkomiteens leder Inger-Lise Steffensen ønsket velkommen til årets andre møte i hovedkomitéen. Ingen av medlemmene hadde noe å melde til spørsmål om habilitet i dagens møte.

2. Godkjenning av møteinnkalling og dagsorden

Komiteen hadde ingen anmerkninger til møteinnkallingen. Dagsorden ble godkjent uten merknader.

3. VKMs nye direktør presenterer seg

[Tore Skeidsvoll Trollerud](#), som starter som ny direktør for sekretariatet for VKM 1. august, presenterte seg.

4. DFØs evaluering av VKM

Trond Kråkenes og Sofia Skulstad presenterte Direktoratet for forvaltning og økonomistyring (DFØ) sin evaluering av VKM. [Evalueringsrapporten](#), som er utarbeidet på oppdrag fra Helse- og omsorgsdepartementet (HOD), Klima- og miljødepartementet (KLD), Landbruks- og matdepartementet (LMD) og Nærings- og fiskeridepartementet (NFD), ble publisert 22. mai. Hensikten med evalueringen har vært å gi departementene et grunnlag for å vurdere om det er behov for endringer i organiseringen av VKMs arbeid og/eller i komiteens vedtekter.

VKMs direktør Harald Gjein kommenterte kort innholdet i evalueringsrapporten. Det ble deretter åpnet for spørsmål og kommentarer til representantene fra DFØ, og en diskusjon rundt innholdet i rapporten og veien videre.

5. Ny strategi for VKM 2025-2028

VKMs gjeldende strategi utgår ved årsskiftet, og det skal utarbeides en ny strategiplan for perioden 2025-2028. DFØs evaluering av VKM og signaler fra HOD, KLD og øvrige departementer samt VKMs oppdragsgivere vil være et viktig grunnlag for strategiarbeidet.

Harald Gjein orienterte kort om tidsplan og overordnet prosessen for arbeidet. Strategiarbeidet vil starte opp over sommeren og sekretariatet vil legge fram forslag til mandat, prosjektorganisering og arbeidsprosess på hovedkomiteens møte 18. september. Det tas sikte på å ferdigstille ny strategiplan innen påske 2025. Sekretariatet tar med hovedkomiteens innspill i det forberedende arbeidet med strategien.

6. Nytt fra VKMs oppdragsgivere

Ingvild Riisberg fra Miljødirektoratet takket innledningsvis for nylige leveranser fra VKM på oppdrag innen CITES og genmodifiserte legemidler. Hun orienterte kort om nye bestillinger knyttet til direktoratets saksbehandling under forskriften om fremmede organismer. Dette gjelder risikovurdering av levende krabber som importeres for bruk i restaurant- og matbransjen, og igler som søkes godkjent til bruk som hobbydyr, og til kosmetisk og medisinsk bruk. I tillegg er VKM bedt om å utarbeide en risikovurdering i forbindelse med en søknad om utsetting av en genmodifisert potet i feltforsøk.

Ole Berg fra Helsedirektoratet orienterte om arbeidet med nye kostråd (skal lanseres på Arendalsuka i august). Det har kommet inn mange innspill fra ulike aktører på utkastet til kostråd. VKM arbeider med oppdrag fra Helsedirektoratet (scenarier på hvordan kostrådene vil dekke behov for og anbefalt inntak av næringsstoffer hos voksne), og skal presentere beregningene for Helsedirektoratet onsdag 29. mai. VKM publiserer sin rapport samtidig med kostrådene i august. Berg nevnte at det kan komme nytt oppdrag til VKM ifb. kostrådene til høsten.

7. Metodikk, oppfølging fra HK-møtet 28.02.24

Denne saken var en oppfølging fra forrige møte i VKMs hovedkomité. Eva Denison, medlem av VKMs faggruppe for tilsetningsstoffer, aroma, matemballasje og kosmetikk, presenterte resultater fra spørreundersøkelsen (del 1 om metodikk) som var sendt ut til HK-medlemmene i forkant av møtet. I oppsummeringen ble det trukket frem at det generelt er stor variasjon i hvordan det jobbes i faggruppene med innhenting og vurdering av litteratur (faggruppene jobber med ulike oppdrag og ulike rammebetingelser). Forslag til kompetansebygging ble også oppsummert. HK-medlemmene diskuterte etterpå i grupper (på tvers av mat og miljø) hvordan det jobbes med innhenting og vurdering av litteratur i faggruppene og aktuelle kompetansehevende tiltak. Momenter fra gruppearbeidet ble delt i plenum. Sekretariatet i VKM vil følge opp aktuelle tiltak.

8. Prioritering av faglige tema på kommende HK-møter

På sittende hovedkomité sitt første ordinære møte i november 2022 stod komiteens rolle, oppgaver og arbeidsformer den kommende fireårsperioden på dagorden. I tillegg til å arbeide med saker av prinsipiell og overordnet karakter som strategier, retningslinjer m.m., ble metodeutvikling og -opplæring, harmonisering av terminologi, og kunnskapsbehov løftet fram som sentrale oppgaver for hovedkomiteen framover. Betydningen av komiteen som bindeledd mellom faggruppene, og som arena for kunnskaps- og informasjonsutveksling ble også understreket.

Så langt i medlemsperioden har komiteen brukt mye tid på revisjon av interne rutiner og retningslinjer, i tillegg til ulike faglige presentasjoner og saker. Midtveis i perioden ønsket sekretariatet innspill på hvilke faglige temaer komiteen ønsket å prioritere i den resterende perioden. Som innledning til diskusjonen på møtet presenterte sekretariatet hovedpunkter fra en spørreundersøkelse ble det sendt ut til komiteen i forkant av HK-møtet. I oppsummeringen ble det trukket fram at medlemmene ønsker å bruke møtetid på strategiske og tverrfaglige diskusjoner, oppfølging av DFØs evaluering av VKM, tverrfaglige tema i skjæringspunktet mat-miljø-helse, metodikk (innspill på at HK bør ha ansvar for å fremme og implementere nye metoder og bidra til harmonisering av metodikk på tvers av faggruppene), retningslinjer for bruk av KI, samt risikovitenskap.

Sekretariatet vil følge opp innspillene fra spørreundersøkelsen og diskusjonen på møtet, og forberede et forslag til arbeidsplan til hovedkomiteens møte i september.

9. Noen aktuelle vurderinger fra VKM

Gaute Velle orienterte om et oppdrag fra Miljødirektoratet på en helse- og miljørisikovurdering knyttet til en søknad fra Havforskningsinstituttet om utsetting av genredigert, steril laks i merd i sjø i forsøksøyemed (vkm.no), og hvilke utfordringer prosjekt- og godkjenningsgruppa har støtt på underveis i arbeidet.

10. Nytt fra sekretariatet

Det ble orientert om følgende saker:

- VKM 20 år: foreløpig program for jubileumsseminar 20. november ble presentert.
- EFSA
- Utvidelse med flere medlemmer av faggruppe for dyrehelse og dyrevelferd.
- Endring i personalet i sekretariatet.
- Klage fra Fuglehundklubbenes Forbund.

11. Eventuelt

Det var ingen saker på denne agendaposten.